

Time:2 Hours

Total Marks:60

Q.1 Answer in one or two sentences: (Any 6)

12

1. What is meant by cause of action?
2. Mention any two duties of Court Receivers.
3. What is the purpose behind enactment of the Limitation Act,1963.?
4. What is meant by mesne profits?
5. What is meant by compensatory costs?
6. What is meant by 'Court which passed a decree'?
7. What is meant by interpleader suit ?
8. What is meant by 'Stay of Suit'?
9. Define 'Prescribed Period'.
10. What is meant by a necessary party?

Q.2 Write Short Notes: (Any 2)

12

1. Exclusion of time of proceeding bona fide in court without jurisdiction
2. Attachment before Judgment
3. Temporary Injunctions
4. Commissions

Q.3 Solve the following situation-based problems (Any 2)

12

1. Aakash is aggrieved by the decree of a court. He desires that the same court reexamines the judgement.
  - a. What is the re-examination of a judgement by the same court known as? Cite the applicable legal provisions
  - b. Explain the legal requirements that need to apply in a matter for seeking such a re-examination.
2. Sujal, a minor wish to sue Dinesh, an adult pertaining to a dispute relating to a certain immovable property.
  - a. Who shall institute the suit on behalf of Sujal? Explain the relevant legal provision.
  - b. Sujal attains majority during the pendency of the suit. Advise Sujal in light of the relevant legal provisions.

3. Avinash and Yash are independent businessmen having their offices in India as well as Portugal. With regard to a dispute relating to a business transaction between them, Avinash claims to have a judgment in his favor, pronounced by a court in Portugal.
  - a. In India, what will such court and judgment be referred to as? Cite the relevant legal provisions.
  - b. Mention any 3 grounds on which Yash can attack the judgment of the Portuguese court in India. Cite the relevant legal provision.
4. Jagdish claims title to an easement over a certain 'right of way' over the land of his neighbour, Rajesh.
  - a. What must Jagdish prove in the court of law to succeed in such a suit in regard to the 'right of way'? Cite the relevant legal provision
  - b. To what extent does the legal position change where such 'right of way' is over land belonging to the Government?

Q.4. Write Essay Type Answers (Any 2)

24

1. Explain in detail the concept of decree, kinds of decrees as well as contents of a decree. Differentiate between decrees and orders.
2. Explain fully the key provisions relating to First Appeals under the Code of Civil Procedure, 1908.
3. Discuss the key provisions regarding 'Legal Disability' under the Limitation Act, 1963.
4. Examine the provisions regarding 'Suits by Indigent Persons'.

प्र.१ एक किंवा दोन वाक्यात उत्तर द्या: (कोणतेही ६)

१२

1. कृतीचे कारण (कॉज ऑफ ऍक्शन) म्हणजे काय?
2. कोर्ट रिसीव्हर्सच्या कोणत्याही दोन कर्तव्यांचा उल्लेख करा.
3. मर्यादा कायदा, १९६३ लागू करण्यामागचा उद्देश काय आहे.?
4. मिन प्रॉफिट्स म्हणजे काय?
5. भरपाई खर्च (कॉम्पेन्सेटरी कॉस्ट्स) म्हणजे काय?
6. 'ज्या न्यायालयाने हुकूमनामा दिला' याचा अर्थ काय?
7. इंटरप्लीडर सूट म्हणजे काय?
8. 'स्टे ऑफ सूट' म्हणजे काय?
9. 'निर्धारित कालावधी' (विहित कालावधी) परिभाषित करा.
10. आवश्यक पक्षकार म्हणजे काय?

प्र. २ टिपा लिहा (कोणतेही २)

१२

1. अधिकार क्षेत्राशिवाय न्यायालयामध्ये प्रामाणिकपणे कार्यवाही करण्याची वेळ वगळणे
2. न्यायापूर्वी संलग्नक (अटॅचमेंट बिफोर जजमेंट)
3. तात्पुरते मनाईहुकूम
4. आयोगे

प्र. ३ . खालील परिस्थिती-आधारित समस्या सोडवा (कोणतेही २)

१२

1. आकाश न्यायालयाच्या आदेशाने व्यथित झाला आहे. त्याच न्यायालयाने निकालाची पुनर्तपासणी करावी अशी त्याची इच्छा आहे.
a त्याच न्यायालयाने दिलेल्या निकालाची पुनर्तपासणी काय म्हणून ओळखली जाते? लागू असलेल्या कायदेशीर तरतुदींचा उल्लेख करा
b अशा प्रकारची पुनर्तपासणी करण्याच्या बाबतीत ज्या कायदेशीर आवश्यकता लागू कराव्या लागतील ते स्पष्ट करा.
2. सुजल नावाच्या एका अल्पवयीन व्यक्तीला विशिष्ट स्थावर मालमत्तेशी संबंधित वादाशी संबंधित दिनेश नावाच्या प्रौढ व्यक्तित्व खटला भरण्याची इच्छा आहे.
a सुजलच्या वतीने खटला कोण चालवणार? संबंधित कायदेशीर तरतूद स्पष्ट करा.
b.खटला प्रलंबित असताना सुजल सज्जान होतो. सुजलला संबंधित कायदेशीर तरतुदींच्या प्रकाशात सल्ला द्या.
3. अविनाश आणि यश हे स्वतंत्र व्यावसायिक आहेत. त्यांची कार्यालये भारतात तसेच पोर्तुगालमध्ये आहेत. त्यांच्यातील व्यावसायिक व्यवहारासंबंधीच्या वादाच्या संदर्भात, अविनाशने पोर्तुगालमधील न्यायालयाने आपल्या बाजूने निकाल दिल्याचा दावा केला आहे.

- a भारतात, असे न्यायालय आणि निकाल काय म्हणून संबोधले जातात? संबंधित कायदेशीर तरतुदींचा उल्लेख करा.
- b यश भारतातील पोर्तुगीज न्यायालयाच्या निकालावर शंका उपस्थित करू शकेल अशा कोणत्याही 3 कारणांचा उल्लेख करा. संबंधित कायदेशीर तरतुदींचा संदर्भ द्या.
4. जगदीशने त्याच्या शेजारील राजेश ह्याच्या जमिनीवरील असलेल्या त्याच्या विशिष्ट वहिवाटीच्या हक्काबद्दल कायदेशीर मान्यता मिळवण्यासाठी दावा दाखल केला.
- a जगदीशने 'वहिवाटीच्या हक्क' ह्या संदर्भात अशा खटल्यात यशस्वी होण्यासाठी न्यायालयात काय सिद्ध केले पाहिजे? संबंधित कायदेशीर तरतुदींचा संदर्भ द्या.
- b सरकारच्या मालकीच्या जमिनीवर असा 'वहिवाटीचा हक्क' सिद्ध करायचा असल्यास कायदेशीर स्थिती किती प्रमाणात बदलते?

प्र.4. निबंध प्रकार उत्तरे लिहा (कोणतेही 2)

24

1. हुकूमनाम्याची संकल्पना, त्याचे प्रकार तसेच हुकूमनाम्याची सामग्री हे सर्व तपशीलवार स्पष्ट करा तसेच हुकूमनामा आणि आदेश ह्यातील फरक स्पष्ट करा.
2. दिवाणी प्रक्रिया संहिता, १९०८ अंतर्गत प्रथम अपील संबंधित मुख्य तरतुदी स्पष्ट करा
3. मर्यादा कायदा, १९६३ अंतर्गत 'कायदेशीर कमजोरी' (लीगल डिसेबिलिटी) संबंधित तरतुदींची चर्चा करा.
4. कंगाल व्यक्ती द्वारे दावे (सुट्स बाय इंडिजेंट पर्सन) बाबतच्या तरतुदी तपासा.